



**MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI**



**Ta'limni rivojlantirish
respublika ilmiy-metodik
markazi**

OTA-ONALAR YIG'ILISHINI O'TKAZISH BO'YICHA METODIK ISHLANMALAR VA TAVSIYALAR TO'PLAMI

Toshkent-2025

“Ota-onalar yig‘ilishini o‘tkazish bo‘yicha metodik ishlanmalar va tavsiyalar to‘plami” nomli uslubiy qo‘llanma ota-onalar yig‘ilishlarini tayyorlash va o‘tkazish uchun zarur ma‘lumotlarni o‘z ichiga oladi. Shuningdek, qo‘llanmada ota-onalar yig‘ilishlarini o‘tkazishning namunaviy ssenariylari keltirilgan bo‘lib, ulardan maktabgacha va umumiy o‘rta ta‘lim tizimida kasbiy faoliyat olib borayotgan tarbiyachilar, sinf rahbarlar, maktab psixologlari foydalanishlari mumkin.

Tuzuvchilar:

Y.V. Risyukova	PhD, Ta‘limni rivojlantirish respublika ilmiy-metodik markazi.
M.D. Pardayeva	PhD, Ta‘limni rivojlantirish respublika ilmiy-metodik markazi.
Y.V. Zaripova	Maktabgacha va maktab ta‘limi vazirligi, psixolog

Taqrizchilar:

N.Tadjibayeva	Toshkent shahar Mirobod tumani 34-EDMTT psixologi
Z.B.Sangirova	PhD, Ta‘limni rivojlantirish respublika ilmiy-metodik markazi.
F.Inagamova	Renessans ta‘lim universiteti psixologi
G.K.Alimova	Ta‘limni rivojlantirish respublika ilmiy-metodik markazi.

Kirish

“O‘zbekiston – 2030” strategiyasida ta’lim, tibbiyot va aholini ijtimoiy muhofaza qilish sohalarida inson ehtiyojlari va xalqaro standartlarga to‘liq javob beradigan tizim yaratish asosiy g‘oyalardan biri sifatida belgilangan. Bu esa ta’lim muhitini sifatli va har tomonlama o‘zgartirish uchun zarur shart-sharoit yaratadi. Sog‘lom va barkamol avlodni voyaga yetkazish masalasi doim dolzarb bo‘lib kelgan. Hozirgi davrda, yoshlarning ta’limga nisbatan munosabati o‘zgargani sababli, bu vazifaga alohida jiddiylik bilan yondashish talab etilmoqda. Kuzatishlar shuni ko‘rsatadiki, aksariyat maktab o‘quvchilari o‘qishga bo‘lgan qiziqishini yo‘qotgan, ular ta’limning ijtimoiy ahamiyatini his qilmayapti va natijada o‘qishda muvaffaqiyatga erishishga intilmayapti. Bu esa o‘qishdagi muvaffaqiyatsizlikka, o‘quvchining ta’lim dasturi talablarini bajara olmasligiga yoki uddalay olmasligiga, maktab hayotiga va o‘z mavqeyiga qiziqishning so‘nishiga olib keladi. O‘quvchilarning o‘rganishdagi layoqatsizligi pedagogika, psixologiya va tibbiyotga oid ko‘p qirrali masala bo‘lib, uning yechimi bevosita ota-onalarning farzandlari ta’lim-tarbiyasidagi ishtiroki bilan chambarchas bog‘liqdir. Zamonaviy o‘qituvchilar va psixologlar bu masalaga jiddiy e’tibor berishlariga qaramay, o‘rganishda qiyinchiliklarga duch kelayotgan o‘quvchilar soni doimiy ravishda o‘sib bormoqda.

O‘quvchilarning o‘quv faoliyatiga ta’sir qiluvchi omillardan biri bu – ijtimoiy sharoitlardir. Bunga bolalarning yashash muhiti, ta’lim olishi va tarbiyalanishiga oid omillar kiradi. Masalan, ularning turmush darajasi, ota-onalarning madaniyati, atrof-muhit, sinf xonalarining soni, maktabning moddiy-texnik bazasi, o‘qituvchilarning kasbiy mahorati, darslik va o‘quv adabiyotlarining mavjudligi hamda sifati kabilar ijtimoiy sharoit tarkibiga kiradi. O‘qishda qiyinchiliklarga duch kelgan o‘quvchilarga samarali yordam ko‘rsatish uchun ota-onalar (qonuniy vakillar) bilan ishlashni o‘z ichiga olgan akademik muvaffaqiyatsizlik sabablarini bartaraf etishga qaratilgan chora-tadbirlar kompleksini ishlab chiqish kerak. Individual maslahatlar shaklida yoki mavzuli ota-onalar va o‘qituvchilar yig‘ilishlari shaklida tuzilishi mumkin.

Ushbu uslubiy qo‘llanma ota-onalar va bolalar o‘rtasidagi munosabatlarni yaxshilash, bolalarni qo‘llab-quvvatlash va tarbiyalashda ota-onalarning rolini oshirish, ota-onalar, psixologlar va o‘qituvchilar o‘rtasidagi o‘zaro munosabatlarni yaxshilash maqsadida ota-onalar va o‘qituvchilar yig‘ilishlarining oltita ssenariysini o‘z ichiga oladi. Qo‘llanma maktabgacha va umumiy o‘rta ta’lim tashkilotlarida tahsil oluvchi bolalarning ota-onalariga (qonuniy vakillariga) konsultatsiya uchun ishlatilishi mumkin. Ushbu mavzu bo‘yicha bir qator ota-onalar yig‘ilishlarini o‘tkazishdan oldin, mavzuga oid pedagogik kengash yoki tarbiyachilar / sinf rahbarlarining o‘quv-uslubiy birlashmasining yig‘ilishini o‘tkazish tavsiya etiladi, unda psixologik muammolarni bartaraf etish bo‘yicha tadbirlar ta’lim tashkiloti ma’muriyati, o‘qituvchilar, mutaxassislar va ota-onalar o‘rtasidagi o‘zaro munosabatlarni o‘z ichiga oladi.

OTA-ONALAR YIG'ILISHLARINI O'TKAZISH

SSENARIYLARI

1-senariy. "Davra suhbatlari"

Yig'ilish turi: yig'ilish-suhbat, interaktiv (1-ilova. Taxminiy joylashuv tartibi).

Yig'ilishning maqsadi: tarbiyaning dolzarb masalalarini muhokama qilish, ota-onalarni bir-birlari bilan tanishtirish, tajriba almashish, umumiy yondashuvni shakllantirish, dialog uchun shart-sharoitlar yaratish, hamkorlik, psixologik muhitni o'zgartirish, ota-onalar, psixolog, o'qituvchi / sinf rahbari o'rtasida ishonchli munosabatlarni yaratish.

Davomiyligi: 60 daqiqa.

Taklif etilgan mutaxassislar: psixolog, o'qituvchi / sinf rahbari.

Kerakli inventar: stol, yumaloq bo'lishi shart emas.

Tarqatma materiallar: markerlar (qalam yoki ruchka), A4 varaqlari, qo'lda yasalgan beyjklar (kichik to'rtburchak qog'ozlar, to'g'nog'ich yoki yopishqoq lenta), savolli kartochkalar (2-ilova), "Kayfiyat guldastasi" refleksiya uchun shakl (3-ilova).

Qisqacha tavsif

Bunday yig'ilish davomida ota-onalar juft yoki uch kishi bo'lib, muayyan masala yoki vaziyatni muhokama qilishlari mumkin. Mutaxassislarni davra suhbatlari shaklida yig'ilishlarga taklif qilish mumkin. Bu ish shaklida muhim jihati shundaki, deyarli birorta ota-ona chetda qolmaydi, hamma faol ishtirok etadi, qiziqarli kuzatishlari, o'z tajribasi bilan o'rtoqlashadi, amaliy maslahatlar beradi. Belgilangan maqsadlarga erishish uchun "davra suhbatlari" shaklida yig'ilish tashkil etishda turli xil usullardan foydalanishni hisobga olish kerak. Masalan: kichik-guruhlarda ishlash, muhokamalar, ishbilarmonlik, rolli o'yinlar, taqlid o'yinlari, mashqlar va boshqa usullar. Ushbu formatdagi yig'ilishlar ota-onalarning tarbiya va ta'lim masalalari bo'yicha dunyoqarashini kengaytiradi, oila va psixolog, shuningdek, tarbiyachi / sinf rahbari o'rtasidagi samarali hamkorlikni rag'batlantiradi.

Muhokama uchun mavzular. "Bolalik davrining xususiyatlari", "Tarbiya asoslari", "Bizning tanlovimiz – sog'lom turmush tarzi", "Bolalar bog'chasi/maktabga moslashish", "Bolalarning barkamol rivojlanishi va tarbiyasida ota-onalarning o'rni", "Yoshga oid inqirozlar", "Maktabga tayyorgarlik" va hokazo.

Maxsus holat. Yig'ilishda qiziqtirgan savollarga javob berish uchun ota-onalar bilan oldindan so'rov o'tkazish maqsadga muvofiqdir. Qog'oz formatda so'rov o'tkazish, telegram yoki Google'da so'rovnoma yaratish mumkin.

Yig'ilish jarayoni. O'qituvchi / tarbiyachi / psixolog ota-onalar bilan salomlashadi. Yig'ilishning tanlangan mavzusiga qarab, mavzuning dolzarbligi haqida qisqacha og'zaki ma'ruza qiladi, yig'ilish mavzusi bilan bog'liq muammo va vaziyatlarning oldini olish muhimligini ta'kidlaydi. Masalan, tanlangan mavzu — Bolalik yoshining xususiyatlari.

O'qituvchi / tarbiyachi / psixolog:

— Assalomu alaykum, aziz ota-onalar! Yig'ilishda ishtirok etishga vaqt ajratganingiz uchun tashakkur. Bugun biz bolalik yoshining xususiyatlari haqida gaplashamiz. Bolalik — bu tug'ilishdan to o'smirlik davriga qadar bo'lgan muhim jismoniy, kognitiv, hissiy va ijtimoiy o'zgarishlar bilan tavsiflangan hayot davri. Har bir yosh bosqichi bolaning rivojlanishiga va uning atrofidagi dunyo bilan o'zaro munosabatiga ta'sir qiluvchi o'ziga xos xususiyatlarga ega.

Bola rivojlanishining umumiy xususiyatlari:

- Notekis rivojlanish: Rivojlanish notekis, tezlanish va sekinlashuv davrlari bilan sodir bo'ladi;
- O'zaro bog'liq rivojlanish: Rivojlanishning barcha sohalari o'zaro bog'liq, bir sohadagi o'zgarishlar boshqalariga ta'sir qiladi;
- Individual farqlar: Har bir bolaning individual xususiyatlari va qobiliyatini hisobga olgan holda, o'z tezligida rivojlanadi;
- Atrof muhitning ta'siri: Atrof-muhit, oila, maktab, tengdoshlar, madaniyat bolaning rivojlanishiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi;
- Qo'llab-quvvatlashga bo'lgan ehtiyoj: bolalar qo'llab-quvvatlashga, tushunishga va sog'lom va barkamol rivojlanish uchun sharoit yaratishga muhtoj.

Keyinchalik, o'qituvchi / tarbiyachi / psixolog ota-onalar bilan o'zaro munosabatlarning keyingi bosqichini — davra suhbatini o'tkazish qoidalarini e'lon qiladi.

O'zaro munosabatlar qoidalari

Bunday qoidalarni har bir o'qituvchi / tarbiyachi / psixolog o'zi oldindan tayyorlab qo'yishi mumkin yoki ishtirokchilar bilan birgalikda ham o'rnatish mumkin. Ishtirokchilar tomonidan taklif etilgan qoidalarni yozuv taxtasi yoki vatman qog'ozda qayd etib, barchaning umumiy kelishuvi asosida tasdiqlab olish mumkin.

1. Munozara yechimlarni topishga, umumiy yechim va fikrlarni ishlab chiqishga qaratilgan bo'lishi kerak.
2. Barcha ishtirokchilar o'z fikrlarini bildirishda teng huquqlarga ega.
3. Barcha ishtirokchilar muhokamada ishtirok etishlari va muhokamada faol ishtirok etishlari kerak.

4. Boshqa ishtirokchilarning nuqtayi nazarini hurmat qilish kerak, garchi u o'qituvchi / tarbiyachi / psixolog fikriga to'g'ri kelmasa ham.

5. Bir-birining gapini bo'lish va yomon so'zlarni ishlatish taqiqlanadi.

6. O'qituvchi / tarbiyachi / psixolog munozarani boshqara olishi, shaxsiy hujumlardan qochishi va konstruktiv muhitni saqlab turishi kerak.

7. Muhokama cho'zilib ketmasligi va barcha ishtirokchilar o'z so'zini aytish imkoniyatiga ega bo'lishi uchun qoidalarga amal qilish muhim (har bir savol uchun 5-7 daqiqadan ko'p bo'lmagan vaqt ajratilishi kerak).

8. Davra suhbatini faqat muammolarni aytish emas, balki yechim topishga qaratilgan bo'lishi kerak.

Shundan so'ng, o'qituvchi / tarbiyachi / psixolog A4 varaqlari va yozuv vositalarini, shuningdek savolli kartochkalarni tarqatadi. Sinf xonasida taqdimot uchun multimedia vositasi (proyektor / televizor / interaktiv doska) mavjud bo'lsa, savollar slaydlar shaklida taqdim etilishi mumkin (2-ilova). Ota-onalarga savollar bilan tanishish uchun bir necha daqiqa vaqt beriladi. Ota-onalar savollar bilan tanishib bo'lgach, ular davra suhbatini shaklida guruh muhokamasini, ya'ni tajriba va fikr almashishni boshlashlari mumkin. Munozara davomida o'qituvchi / tarbiyachi / psixolog tartibni nazorat qiladi va sinfning guruh faoliyatini boshqaradi.

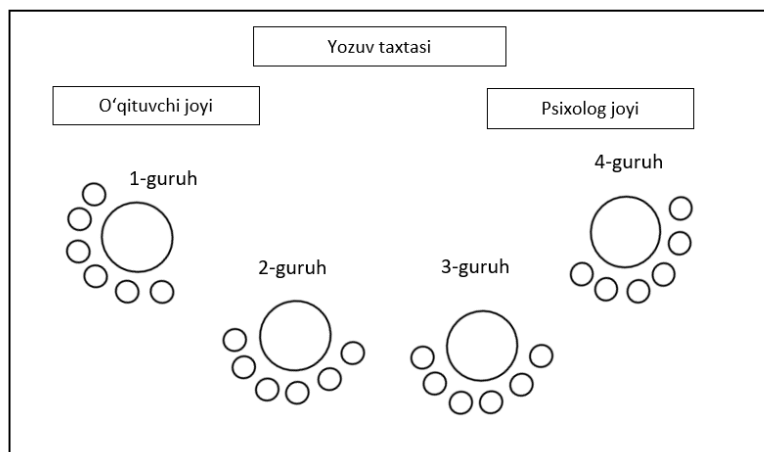
Xulosa qilish

Muhokama yakunida o'qituvchi / tarbiyachi / psixolog olingan javoblar asosida natijalarni umumlashtiradi. O'qituvchi / tarbiyachi / psixolog munozarani quyidagi so'zlar bilan yakunlashi mumkin:

— Hurmatli ota-onalar! Siz ko'p mehnat qildingiz, bir-biringiz bilan fikr va tajriba almashdingiz, ba'zilaringiz yangi bilimlarga ega bo'ldingiz, ba'zilaringiz esa bolalik farzandlarimizda mustaqil kattalar hayotida ularga foydali bo'ladigan ko'nikma va qobiliyatlarni rivojlantirish uchun juda muhim davr ekanligini yana bir bor o'zingiz ko'rishga muvaffaq bo'ldingiz. Lekin farzandlarimiz bizning qo'llab-quvvatlashimiz, g'amxo'rligimiz va mehrimizga muhtoj ekaniga barchamiz o'zimiz guvoh bo'ldik. Endi "Kayfiyat guldastasi" usuli yordamida individual refleksiyaga o'tamiz.

Refleksiya. "Kayfiyat guldastasi". Yig'ilish boshida ota-onalarga ko'k va qizil rangdagi qog'oz gullari beriladi. Yig'ilish oxirida o'qituvchi / tarbiyachi / psixolog shunday deydi: "Agar sizga yig'ilish yoqqan bo'lsa va yangi narsalarni o'rgangan bo'lsangiz, u holda vazaga qizil gul yopishtiring, agar sizga yoqmagan bo'lsa, ko'k gulni yopishtiring". Qizil, sariq, ko'k kabi ko'proq ranglardan foydalanish ham mumkin. Yig'ilish oxirida gullar vaza ichiga yig'iladi.

1-ilova. Ota-onalar uchun taxminiy joylashuv tartibi



2-ilova. Munozara uchun savollar

1. Farzandlaringiz qanday? Bir so'z bilan aytganda.
2. Farzandlaringizni nima quvontiradi va ularni nima xafa qiladi?
3. Farzandingiz hissiyotlarini qanday boshqaradi?
4. Farzandingiz uchun nima oson va qiyinchiliklarga nima sabab bo'ladi?
5. Farzandlaringizning qaysi harakatlari sizni quvontiradi va nimadan xafa bo'lasiz?
6. Boshqa ota-onalarga qanday maslahat bera olasiz? Bir so'z bilan aytganda.

3-ilova. "Kayfiyat guldastasi" refleksiya uchun shakllar



2-ssenariy. “Aqliy hujum”

Yig'ilish turi: suhbatning ma'ruza va aqliy hujum elementlari bilan kombinatsiyasi (1-ilova. Taxminiy joylashuv tartibi).

Yig'ilish maqsadi: tarbiyaning dolzarb masalalarini muhokama qilish, ota-onalarni bir-birlari bilan tanishtirish, tajriba almashish, umumiy fikrni ishlab chiqish, muloqot uchun shart-sharoitlar yaratish, guruhda birlashish, psixologik muhitni o'zgartirish, ota-onalar, psixolog, tarbiyachi/sinf rahbari o'rtasida ishonchli munosabatlarni yaratish.

Davomiyligi: 60 daqiqa.

Taklif etilgan mutaxassislar: psixolog, tarbiyachi / sinf rahbari.

Tarqatma materiallar: Tadbirda videokliplar, taqdimot materiallari, markerlar (ruchka yoki qalamlar), A4 formatdagi varaqlar, qo'lbola beyjklar (kichik to'rtburchak qog'ozlar, to'g'nog'ich yoki yopishqoq lenta), savollar yozilgan kartochkalar (2-ilova), “Kaft” refleksiyasi uchun shakl (3-ilova).

Qisqacha tavsif

Bunday yig'ilish davomida ota-onalar juft yoki uch kishi bo'lib, muayyan masala yoki vaziyatni muhokama qilishlari mumkin. Mutaxassislarni aqliy hujum shaklida yig'ilishlarga taklif qilish mumkin. Bu yig'ilish shaklining muhim jihati shundaki, deyarli birorta ota-ona chetda qolmaydi, hamma faol ishtirok etadi, qiziqarli kuzatishlari, o'z tajribasi bilan o'rtoqlashadi, amaliy maslahatlar beradi. Belgilangan maqsadlarga erishish uchun aqliy hujum shaklida yig'ilish tashkil etishda turli usullardan foydalanishni ko'rib chiqish kerak. Masalan, kichik-guruhlarda ishlash, muhokamalar, biznes, rolli o'yinlar (men qanday bola edim?), taqlid o'yinlari (agar men hozir bolamning o'rnida bo'lganimda...), mashqlar va boshqa usullar. Ushbu formatdagi yig'ilishlar ota-onalarning tarbiya va ta'lim masalalari bo'yicha dunyoqarashini kengaytiradi, oila va psixolog, shuningdek, tarbiyachi / sinf rahbari o'rtasidagi samarali hamkorlikni rag'batlantiradi.

Muhokama uchun mavzular. “Emotsional moslashishni qo'llab-quvvatlash”, “Oila ichidagi munosabatlarning o'ziga xos xususiyatlarini aniqlash”, “Farzandlarimizni kasb-hunarlar bilan tanishtirish va kasbga yo'naltirish”, “Ziddiyatlar va nizoli xatti-harakatlar”, “Nima zararli va nima foydali”, “Hayotimizdagi gadjetlar”, “Internetda o'zini tutish qoidalari va kiberxavfsizlik” va hokazo.

Maxsus shart. Yig'ilishda qiziqtirgan savollarga javob berish uchun ota-onalar bilan oldindan so'rov o'tkazish maqsadga muvofiqdir. Qog'oz formatda so'rov o'tkazish, telegram yoki Googleda so'rovnoma yaratish mumkin.

Yig'ilish jarayoni. O'qituvchi / tarbiyachi / psixolog ota-onalar bilan salomlashadi. Yig'ilishning tanlangan mavzusiga qarab, mavzuning dolzarbligi haqida qisqacha og'zaki ma'ruza qiladi, yig'ilish mavzusi bilan bog'liq muammo va vaziyatlarning oldini olish muhimligini ta'kidlaydi. Masalan, tanlangan mavzu — nizolar va nizolar xulq-atvori.

O'qituvchi / tarbiyachi / psixolog:

— Assalomu alaykum, aziz ota-onalar! Yig'ilishda ishtirok etishga vaqt ajratganingiz uchun tashakkur. Bugun biz bolalarning mojarolari haqida gaplashamiz.

Bolalar mojarolari o'sishning muqarrar qismi bo'lib, bolalarga muammolarni hal qilish va munosabatlarni o'rnatish qobiliyatini o'rgatish imkoniyatini beradi. Ular o'zlarini turli yo'llar bilan namoyon qilishi mumkin, jumladan, injiqliklar, tajovuzkor xatti-harakatlar, muloqot qilishdan bosh tortish va xatti-harakatlarning o'zgarishi. Kattalar uchun bolalarga muloqot qilish qobiliyatini rivojlantirish, his-tuyg'ularini tushunish va ifoda etish, murosaga erishish va o'z harakatlari uchun javobgarlikni o'z zimmasiga olishga yordam berish muhimdir.

Keyin o'qituvchi / tarbiyachi / psixolog aqliy hujum paytida ota-onalar bilan o'zaro munosabatlarning keyingi bosqichi qoidalarini e'lon qiladi.

O'zaro munosabatlar qoidalari

1. Munozara yechimlarni topishga, umumiy yechim va fikrlarni ishlab chiqishga qaratilgan bo'lishi kerak.
2. Barcha ishtirokchilar o'z fikrlarini bildirishda teng huquqlarga ega.
3. Barcha ishtirokchilar muhokamada faol ishtirok etishlari kerak.
4. Boshqa ishtirokchilarning nuqtayi nazarini hurmat qilish kerak, garchi u o'qituvchi / tarbiyachi / psixolog fikriga to'g'ri kelmasa ham.
5. Bir-birining gapini bo'lish va yomon so'zlarni ishlatish taqiqlanadi.
6. Barcha ishtirokchilar qanday muammoni hal qilish kerakligini yoki qanday g'oyani yaratish kerakligini tushunishlari muhimdir.
7. Boshqa ishtirokchilarning g'oyalari haqiqatga to'g'ri kelmaydigan yoki ahmoqona ko'rinsa ham, ularni tanqid qilish yoki qoralash taqiqlanadi.
8. Barcha g'oyalar, hatto eng mantiqsizlari ham qabul qilinadi. Ba'zan eng yaxshi yechimlar shunday g'oyalardan tug'iladi.
9. Qanchalik ko'p g'oyalar bo'lsa, foydali narsani topish ehtimoli shunchalik yuqori bo'ladi.
10. Ishtirokchilar yangi variantlar yoki qo'shimchalar taklif qilib, boshqalarning g'oyalariga asoslanishi mumkin.

11. Barcha g'oyalar doskaga yozib qo'yilishi kerak, shunda ular qaytib, tahlil qilinadi.

12. Vaqt, g'oyalar soni va rasmiyatchilik darajasi bo'yicha hech qanday cheklovlar bo'lmasligi kerak.

13. Har bir ishtirokchi o'zini erkin his qiladigan qulay va ishonchli muhit yaratilishi kerak.

14. G'oyalar yaratilgandan so'ng ularni tahlil qilish, baholash va eng istiqbollilarini tanlash kerak.

15. Jarayonni cho'zmaslik uchun aqliy hujum vaqtini cheklang (taxminan 10-15 daqiqa).

Shundan so'ng, o'qituvchi / tarbiyachi / psixolog A4 varaqlari va yozuv vositalarini, shuningdek savollar yozilgan kartochkalarni tarqatadi (2-ilova). O'qituvchi / tarbiyachi / psixolog ota-onalarni 4 ta jamoaga bo'lishlari kerak. Har bir jamoaga 4 tadan savol beriladi. Savollarni olgandan so'ng, ota-onalar har bir savol bo'yicha g'oyalarni to'playdilar va muhokama davomida eng samarali va tegishli javoblarni qoldiradilar. Ota-onalar birgalikda ma'qullangan javoblarni yozadilar. Muhokama davomida o'qituvchi / tarbiyachi / psixolog tartibni nazorat qiladi va tinglovchilarning guruh dinamikasini boshqaradi.

Barcha muhokamalar tugagandan so'ng, jamoalar javoblarni varaqlarga yozadilar. Keyin jamoalar bir-birlari oldida qisqa munozara bilan kichik taqdimotlar qiladilar.

Xulosa qilish

Muhokama yakunida o'qituvchi / tarbiyachi / psixolog olingan javoblar asosida natijalarni umumlashtiradi. O'qituvchi / tarbiyachi / psixolog munozarani quyidagi so'zlar bilan yakunlashi mumkin:

— Hurmatli ota-onalar! Siz faol ishladingiz, bir-biringiz bilan fikr va tajriba almashdingiz, ba'zilaringiz yangi bilimlarga ega bo'ldingiz, ba'zilaringiz esa keskinlashuvning oldini olish, munosabatlarni saqlab qolish, tomonlar o'rtasidagi o'zaro tushunishni yaxshilash va rivojlanishni rag'batlantirish uchun nizolarni hal qilish zarurligini yana bir bor o'zingiz ko'rish imkoniga ega bo'ldingiz. Yechilmagan nizolar salbiy oqibatlarga olib kelishi mumkin, masalan, munosabatlarning yomonlashishi, samaradorlikning pasayishi va hatto zo'rvonlik. Nizolarni hal qilish, aksincha, muloqot qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi, muammolarni aniqlash va yangi yechimlarni topish imkonini beradi. Endi "Kaft" usuli yordamida individual refleksiya o'tamiz.

Refleksiya. "Kaft" usuli. O'qituvchi / tarbiyachi / psixolog ota-onalarni stollarda oldindan tayyorlangan bo'sh qog'oz kaftlarini to'ldirishga taklif qiladi. Bu kunni sarhisob qilish yoki bajarilgan vazifalarni tahlil qilish uchun

ishlatiladigan o'z-o'zini tahlil qilish usuli. Bu bajarilgan ishlarni tezda baholashga, kuchli va zaif tomonlarini aniqlashga, takomillashtirish yo'nalishlarini aniqlashga yordam beradi.

Qo'lning har bir barmog'i tahlilning ma'lum bir tomonini anglatadi:

- Bosh barmoq:

Nima yaxshi o'tdi? Nima muvaffaqiyatli amalga oshirildi? (ijobiy tajriba)

- Ko'rsatkich barmoq:

Men nimani o'rgandim? Men qanday bilim yoki ko'nikmalarga ega bo'ldim?

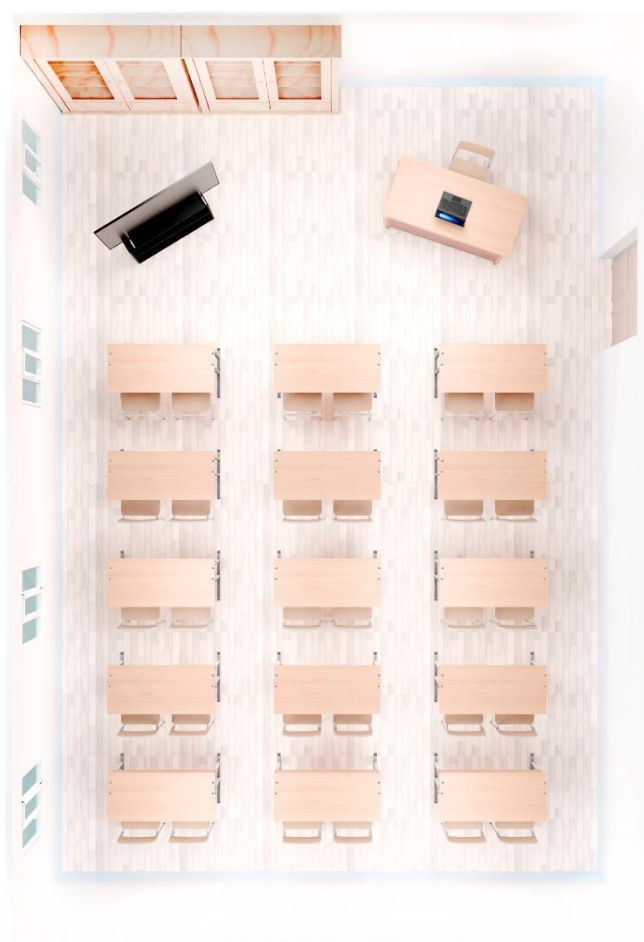
- O'rta barmoq:

Nima ish bermadi yoki qiyinchilik tug'dirdi? Qanday xatolarga yo'l qo'yildi?

- Nomsiz barmoq:

Keyingi safar nimani yaxshiroq qila olaman? Qanday o'zgarishlar qilish kerak?

1-Ilova. Ota-onalarning taxminiy o'tirish tartibi



2-ilova. Munozara uchun savollar

1. Odatda bolalar o'rtasidagi nizolarga nima sabab bo'ladi?
2. Nizolar paytida bolalar qanday his-tuyg'ularni boshdan kechirishadi?
3. Nizolarning kelib chiqishiga yosh, jins, temperament kabi qanday omillar ta'sir qiladi?
4. Oilaviy muhit bolalarning nizolarda xulq-atvoriga qanday ta'sir qiladi?
5. Bolalarga nizolarni hal qilishning samarali usullarini qanday o'rgatish mumkin?
6. Bolalar o'rtasidagi ziddiyatlarni hal qilishda kattalar qanday rol o'ynaydi?
7. Nizolarni muvaffaqiyatli hal qilish uchun bolalar qanday ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak?
8. Mojarolarni hal qilish ko'nikmalarini o'rgatish uchun o'yinlar va rolli o'yin ssenariylaridan qanday foydalanish mumkin?
9. Qanday qilib bolalarda empatiya va o'zlarini bironing o'rniga qo'yish qobiliyatini rivojlantirish mumkin?
10. Qanday mashqlar va harakatlar bolalarga bir-birini tinglashni o'rganishga yordam beradi?
11. Bolalar mojarolarni muhokama qilish uchun o'zlarini qulay va xavfsiz his qiladigan muhitni qanday yaratish mumkin?
12. Bolalar nizolarni hal qilishda qanday manbalardan (kitoblar, maqolalar, onlayn materiallar) foydalanishi mumkin?
13. Bolalar guruhida ijobiy va do'stona muhit yaratish orqali nizolarni qanday oldini olish mumkin?
14. Ijtimoiy tarmoqlar va onlayn o'yinlar nizolarning paydo bo'lishiga ta'sir qiladimi?
15. Ko'pincha maktabda, hovlida, uyda qanday nizolar kelib chiqadi?
16. Bolalar uchun mojarolar (hissiy, ijtimoiy, xulq-atvor) qanday oqibatlarga olib keladi?

3-Ilova. “Kaft” refleksiyasi uchun shakl



3-ssenariy. “Speed date” formatida ota-onalar yig‘ilishi

Yig‘ilish turi: tezkor sana formatida ota-onalar yig‘ilishi (1-ilova. Hududlarning joylashuv chizmasi).

Yig‘ilish maqsadi: ota-onalarga tajriba almashish, turli fikrlarni eshitish va tezkor dialoglar formatida jonli muloqot orqali bolaning bilim olishga qiziqishini rivojlantirish bo‘yicha amaliy g‘oyalarni olishda yordam berish.

Davomiyligi: 60 daqiqa.

Taklif etilgan mutaxassislar: psixolog, o‘qituvchi / sinf rahbari / tarbiyachi.

Kerakli jihozlar: kompyuter va proyektor yoki interfaol doska, smartfon budilnigi yoki qo‘ng‘iroq (har qanday tovushli signal), tayyorlangan savollar yoki mavzuli kartochkalar.

Tarqatma materiallar: markerlar (ruchka yoki qalam), A4 varaqlari va vatman qog‘ozi, qo‘lda yasalgan beyjiklar (kichik to‘rtburchak qog‘ozlar, to‘g‘nog‘ich yoki yopishqoq lenta), savolli kartochkalar (2-ilova), “O‘zingiz uchun” konverti (3-ilova).

Qisqacha tavsif

“Speed date” formati tezkor tanishuv metodikasidan olingan bo‘lib, ta‘lim maqsadlariga moslashtirilgan. Ota-onalar 3-5 daqiqa davomida juft bo‘lib muloqot qilishadi, bolani tarbiyalash, ishonch va qo‘llab-quvvatlash mavzusida oldindan belgilangan savollarni muhokama qilishadi. Keyin, signal bilan ular sheriklarni almashtiradilar va keyingi mavzuga o‘tadilar. Bunday “kichik-keng yig‘ilishlar” dan so‘ng umumiy muhokama va xulosalar o‘tkaziladi. Ushbu formatning afzalliklari shundaki, barcha ota-onalar muloqotda faol ishtirok etadilar, hayotiy tajriba va foydali fikrlar bilan almashadilar, “ota-ona-maktab” aloqasi mustahkamlanadi. Yig‘ilishlar norasmiy, iliq muloqot muhitida, boshqalarning fikrini tinglash va hurmat qilish madaniyatini rivojlantiradi.

Muhokama uchun mavzular. “Qanday qilib bola bilan ishonchli munosabatlarni o‘rnatish kerak?”, “Jazo va mukofot: ijobiy va salbiy tomonlari”, “Nima uchun bolalar yolg‘on gapirishadi?”, “Qanday munosabatda bo‘lish kerak?”, “Farzandim mendan nimani kutmoqda?”, “Bolaga o‘qishni yaxshi ko‘rishga qanday yordam berish kerak?”, “Uy vazifasi: yordam berish yoki nazorat qilish”, “Bola xato qilsa qanday qo‘llab-quvvatlash”, “Baholar va bilim: nima muhimroq?”, “Bola yig‘laydi, injiq bo‘ladi — nima qilish kerak?”, “Bolani o‘ziga ishontirishga o‘rgatish”, “Oilaviy an‘analarim — farzandimga nimani o‘rgatishim kerak?”, “Oilada nima muhim? eng muhimi?”, “Mening ideal ota-onam — men qanday bo‘lishni xohlayman?”, “Bola va gadjetlar: muvozanatni qanday

topish kerak?”, “Internet xavfsizligi: ota-ona nimani bilishi kerak?”, “Raqamli dunyoda farzandingiz bilan qanday aloqani yo‘qotmaslik kerak?”, “Farzandingizdan nimani o‘rganyapman?”, “Ota-onalik — bu ...” (bir so‘z bilan ta’rif), “Bugungi kunda mening farzandim tarbiyasiga nima ta’sir qildi?”

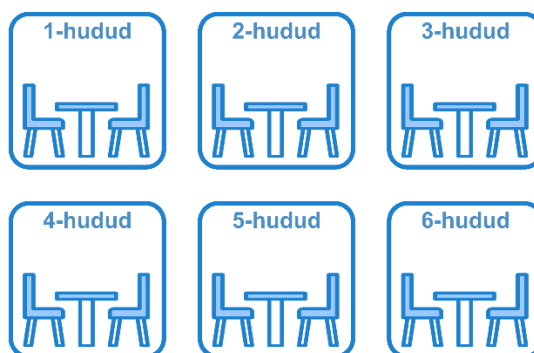
Maxsus shart. “Speed date” formatidagi ota-onalar yig‘ilishi (tezkor dialoglar) muhitini maxsus tashkil qilishni va vaqtni qat’iy tartibga solishni talab qiladi. Ota-onalar juftlarga bo‘linadi va navbat bilan bir “suhbatdosh”dan ikkinchisiga (boshqa ota-ona, o‘qituvchi, psixolog, mutaxassis) o‘tadi, cheklangan vaqt davomida (odatda 3-5 daqiqa) berilgan mavzular bo‘yicha muloqot qiladi.

Ushbu formatning maxsus shartlariga quyidagilar kiradi:

- Joyni aniq tashkil qilish: juft bo‘lib muloqot qilish uchun stol yoki stullarni “muloqot hududlari” shaklida tashkil qilish kerak.
- Taymer yoki ovozli signal: muloqot vaqtini nazorat qilish va suhbatdoshni o‘z vaqtida almashtirish.
- Oldindan tayyorlangan savollar yoki mavzuli kartochkalar: suhbat mazmunli va diqqat markazida bo‘lishi uchun (masalan, “Siz bolangizga qiyin vaziyatda qanday yordam berasiz?”, “Ishonch siz uchun nimani anglatadi?”).
- Ota-onalarning majburiy dastlabki moslashuvi: xavotirni bartaraf etish, ochiq va hurmatli muloqotga moslashishga yordam berish uchun formatning maqsadini tushuntirish muhimdir.
- Yakuniy mulohaza: barcha kichik-dialoglar oxirida taassurotlar, xulosalar va fikr almashishning umumiy muhokamasi o‘tkaziladi.

Ushbu format har bir ota-onani eshitish, qo‘llab-quvvatlashni his qilish, turli nuqtayi nazarlarni ko‘rish va nafaqat o‘qituvchi, balki boshqa ota-onalar bilan ham aloqa o‘rnatish imkonini beradi. Bu hamkorlik muhitini shakllantirishga va barcha ishtirokchilarni faol jalb qilishga yordam beradi.

1-ilova. Hududlarning joylashuv chizmasi



“A” ishtirokchi va “B” ishtirokchi
soat strelkasi bo‘yicha harakatlanadi



Yig'ilish jarayoni. O'qituvchi / tarbiyachi / psixolog ota-onalar bilan salomlashadi. Yig'ilishning tanlangan mavzusiga qarab, mavzuning dolzarbligi haqida qisqacha og'zaki ma'ruza qiladi, yig'ilish mavzusi bilan bog'liq muammo va vaziyatlarning oldini olish muhimligini ta'kidlaydi. Masalan, tanlangan mavzu — Bolaga o'qishni yaxshi ko'rishi uchun qanday yordam berish kerak?

O'qituvchi / tarbiyachi / psixolog:

— Bugungi yig'ilish noodatiy formatda — tezkor dialoglar formati yoki "Speed date" formatida o'tkazilmoqda. Nima sababdan? Chunki har biringizda qimmatli tajriba, foydali kuzatishlar, eng muhimi, farzandingizga mehr va unga yordam berish istagi bor. Ishonchimiz komilki, samimiy, jonli fikr almashish ma'lumotni tinglashdan ko'ra ko'proq narsani beradi.

Bizning mavzuimiz juda muhim: "Bolaga o'qishni yaxshi ko'rishi uchun qanday yordam berish kerak?"

Har birimiz bolani mashg'ul, qiziquvchan, muvaffaqiyatli ko'rishni xohlaymiz. Ammo buning ortida nima bor? Oila, qo'llab-quvvatlash, rag'batlantirish, tushunish qanday rol o'ynaydi? Bugun biz bu savollarga birgalikda javob topishga harakat qilamiz.

Ota-onalar juftlarga bo'linib, 3-5 daqiqa davomida aniq bir masalani muhokama qilishadi. Signal bo'yicha sheriklar o'zgaradi. Bir qator kichik-yig'ilishlardan so'ng, umumiy xulosalar o'tkaziladi.

2-ilova. Muhokama uchun savollar

1. Farzandingizga o'qishdan zavq olishga nima yordam beradi?
 2. O'qishdagi qiyinchiliklardan keyin bolangizni qanday maqtaysiz va qo'llab-quvvatlaysiz?
 3. Yomon baholar yoki muvaffaqiyatsizlikka qanday munosabatda bo'lasiz?
 4. Farzandingizga uy sharoitida qanday odatlar yordam beradi?
 5. Farzandingizning qiziqishini qanday rag'batlantirasiz?
 6. Qanday qilib birga vaqtni o'rganishga ilhomlantiradigan tarzda o'tkazasiz?
 7. Mustaqil bilim olishni qanday rag'batlantirasiz?
- (Har bir juftlikka savol yozilgan karta berilishi mumkin.)

Xulosa qilish

Ishtirok etganingiz, samimiy fikrlaringiz va iliq so'zlaringiz uchun tashakkur. Biz barcha ota-onalarning maqsadlari bir ekanligini ko'rdik — tushunish, qo'llab-quvvatlash, ilhomlantirish.

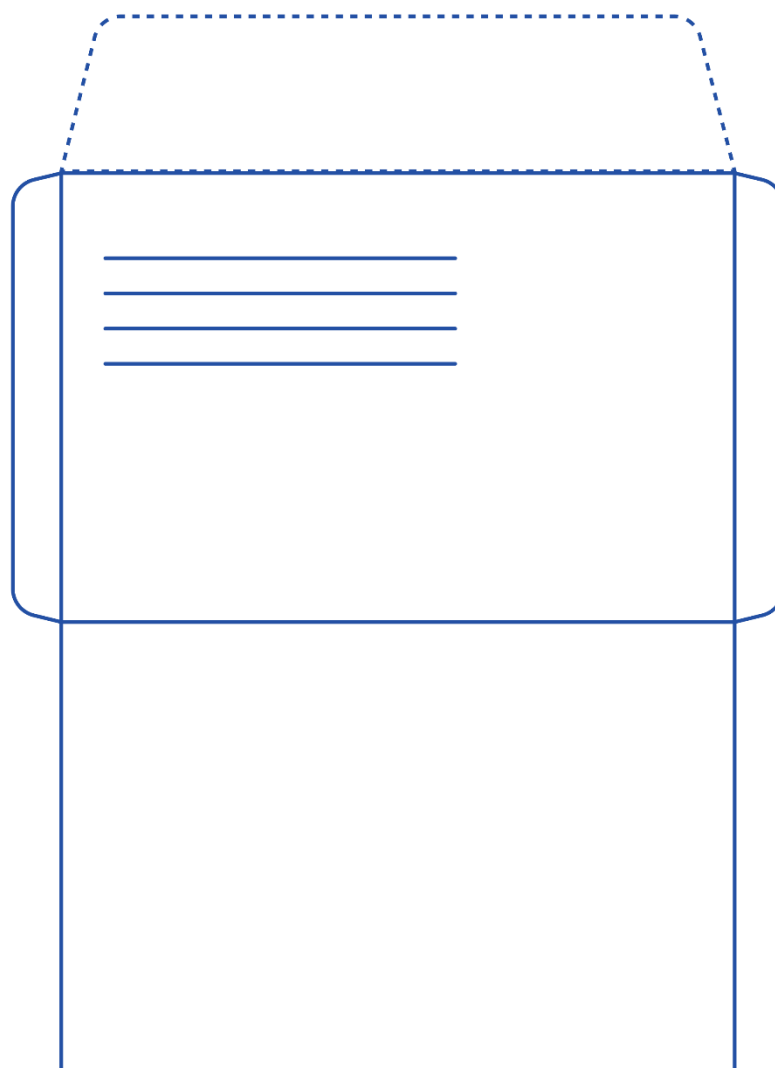
Bir-birimizni tinglab, bolalar tarbiyasida hammaga to'g'ri keladigan yagona usul yo'qligini angladik, ammo barchamiz uchun umumiy bo'lgan poydevor bor: bolaga e'tibor, uning ichki dunyosiga hurmat va unga chin dildan hamroh bo'la olish.

Umid qilamizki, bugungi yig'ilish vaziyatni turli tomonlardan ko'rishga yordam berdi. Yolg'iz emasligingizni his eting. O'rganishga qiziqish va muhabbat sari yo'lni boshlashingiz mumkin bo'lgan kamida bitta qadamni toping.

Refleksiya. "O'zim ... bilan olib ketaman". Xulosa qilib aytganda, "Bu yig'ilishdan o'zim bilan nima olib ketyapman?" degan savolga hamma jimgina (yoki xohlasangiz, baland ovozda) javob beradi (fikir, maslahat, ilhom, yangi narsani sinab ko'rish istagi ...).

Ishtirokchilar buni kartochkaga yozib, ramziy g'oyalar daraxtiga yopishtirishlari yoki "O'zingiz uchun" konvertiga solib qo'yishlari mumkin (3-ilova).

3-Ilova. "O'zingiz uchun" konverti



4-ssenariy. O'yin texnologiyalari va ijodkorlikdan foydalangan holda trening tashkil etish

Yig'ilish turi: trening elementlari va o'yin texnologiyalaridan foydalanish, shuningdek, ijodkorlikka yo'naltirilgan interaktiv yig'ilish.

Yig'ilishning maqsadi: o'zaro ishonchning dolzarb masalalarini muhokama qilish, muloqot va fikr bildirish uchun sharoit yaratish, ota-onalar, o'qituvchilar va bolalar o'rtasida ishonch, tushunish va hamkorlik orqali ijobiy munosabatni mustahkamlash.

Davomiyligi: 60 daqiqa.

Taklif etilgan mutaxassislar: psixolog, o'qituvchi / sinf rahbari / tarbiyachi.

Kerakli jihozlar: kompyuter va proyektor yoki interaktiv doska, foto-hududi.

Tarqatma materiallar: markerlar (ruchkalar yoki oddiy qalamlar), A4 formatdagi varaqlar va vatmanlar, qo'lbola beyjik (kichik to'rtburchak qog'ozlar, to'g'nog'ich yoki yopishqoq lenta), tayyorlangan materiallar solingan xaltacha yoki quticha (2-ilova), "Ishonch ko'prigi" refleksiya usuli, vatman va stikerlar. Ota-onalar uchun eslatmalar "Farzandingiz bilan ishonchni qanday mustahkamlash mumkin" (3-ilova).

Qisqacha tavsif

O'yin texnologiyalari va ijodkorlik elementlari bilan mashg'ulotlar formatidagi yig'ilishlar davomida xonada mebelni qulay joylashtirishni talab qiladigan guruhlar va juftliklarda ishlash tavsiya etiladi. Bunday ish shakllari har bir ota-onaga jarayonda faol ishtirok etish imkonini beradi. Hech kim chetda qolmaydi, hamma faol ishtirok etadi, shaxsiy kuzatishlari, hayotiy tajribalari bilan o'rtoqlashadi, foydali maslahatlar beradi.

O'yin texnologiyalari va ijodkorlik elementlari bilan trening shaklida yig'ilishlar — psixologlar, o'qituvchilar, logopedlar va boshqa mutaxassislar ishtirokida o'tkazilishi mumkin. Yig'ilishda bolalar ham qatnashadilar. Belgilangan maqsadlarga erishish uchun turli xil usullarni qo'llash muhimdir. Masalan, kichik guruhlarda ishlash, muhokamalar, rolli o'yinlar, simulyatsiya mashqlari va boshqa faol shakllar.

Bunday yig'ilishlar ota-onalarning tarbiya va ta'lim masalalari bo'yicha dunyoqarashini kengaytirishga yordam beradi, shuningdek, oila, o'qituvchilar va mutaxassislar o'rtasidagi konstruktiv hamkorlik uchun qulay shart-sharoitlarni yaratadi.

Muhokama uchun mavzular. "Ishonch – oila va maktabdagi munosabatlarning asosidir", "Farzandingizni qanday tinglash va eshitish kerak", "Bolalarning his-tuyg'ulari: tushunish, qabul qilish, yordam berish", "Oilaviy

an'analar – iliqlik va qo'llab-quvvatlash manbai", "Bola qalbiga yo'l – birgalikdagi ijodkorlikdan", "Qanday qilib mehr bilan "yo'q" deyish kerak", "Bolada o'qishga qiziqishni oshirishda qanday yordam berish kerak", "Stressiz o'rganish: maktab o'quvchisini qanday qo'llab-quvvatlash kerak", "O'yin orqali diqqat, xotira va fikrlashni rivojlantirish", "Ko'z yoshlarsiz uy vazifasi: uyda ta'lim jarayonini qanday tashkil qilish kerak", "Maqto'v yoki tanqid? Motivatsiyani qanday shakllantirish kerak", "Boshlang'ich maktab o'quvchisining rivojlanishida o'yinning roli", "Bolalar bilan ziddiyat: tinch yo'l bilan yechim izlash", "Bolaning mehr tili: uni qanday tushunish mumkin?", "So'zning kuchi: ota-ona nutqi bolaning o'ziga bo'lgan ishonchiga qanday ta'sir qiladi", "Bolani ezib qo'ymasdan, u uchun qanday qilib obro'li bo'lish mumkin", "Ota-onalar va o'qituvchilar: bir jamoa", "Maktab va oila o'rtasida ishonchni qanday shakllantirish mumkin", "Maktab va uy: bola uchun birga".

Maxsus holat. Yig'ilish uchun barcha kerakli materiallarni oldindan tayyorlash, so'rovnomalar (anketa, testlar, chizmalar va boshqa shakllarda) o'tkazish kerak.

Yig'ilish jarayoni. O'qituvchi / tarbiyachi / psixolog ota-onalar bilan salomlashadi. Yig'ilishning tanlangan mavzusiga qarab, mavzuning dolzarbligi haqida qisqacha og'zaki ma'ruza qiladi, yig'ilish mavzusi bilan bog'liq muammo va vaziyatlarning oldini olish muhimligini ta'kidlaydi. Masalan, tanlangan mavzu Ishonch — oila va maktabdagi munosabatlarning asosi.

O'qituvchi / tarbiyachi / psixolog:

— Bugun biz nafaqat maktab masalalarini muhokama qilish uchun yig'ilganmiz. Biz oilada ham, maktabda ham har qanday iliq, samimiy va mustahkam munosabatlarning asosi nima ekanligi haqida gaplashamiz. Bu ishonch.

Har birimiz farzandimiz baxtli, o'ziga ishongan, qo'llab-quvvatlash va tushunishni his qilishini istaymiz. Ammo bularning barchasi bola va ota-ona, oila va maktab, o'qituvchi va o'quvchi o'rtasida ishonchli munosabatlarsiz amalga oshmaydi.

Ishonch shunchaki so'z emas. Bu bir-birini eshitish, bir-biriga ishonish, nafaqat quvonchda, balki qiyin paytlarda ham uning yonida bo'lish qobiliyatidir. Farzandlarimizni ochiq, halol, mehribon va mas'uliyatli bo'lishga ishonch orqali o'rgatamiz.

Bugungi yig'ilish noodatiy formatda o'tadi. Biz nafaqat gaplashamiz, balki bolaga nafaqat jismonan, balki ruhan ham yaqin bo'lish qanchalik muhimligini yanada chuqurroq tushunish uchun birgalikda o'ylash, his qilish, o'ynash va mulohaza yuritishga harakat qilamiz.

Ishtirok etganingiz, farzandlaringiz va maktabingizga yaqinroq bo'lish istagingiz uchun tashakkur. Umid qilamanki, bu vaqt foydali, iliq bo'ladi va barchamizga muloqot va ta'lim uchun yangi fikrlar va g'oyalarni beradi.

Keyinchalik, o'qituvchi / tarbiyachi / psixolog ota-onalar bilan o'zaro munosabatlarning keyingi bosqichi qoidalarini e'lon qiladi.

Guruhlarda kichik munozaralar o'tkazish qoidalarini

1. Bir-biringizning fikringizni hurmat qiling.

Har bir ishtirokchi o'z fikrlarini, boshqalarnikidan ajralib tursa ham, aytish huquqiga ega.

2. Navbat bilan gapiring.

Xalaqit bermang, bir-biringizni diqqat bilan tinglang.

3. Mavzu bo'yicha qisqacha gapiring.

Har bir ishtirokchiga o'z fikrlari bilan bo'lishish uchun vaqt yetsin.

4. Bir kishi gapiradi — hamma eshitadi.

Faol tinglash yaxshi jamoaning garovidir.

5. Baholamang va tanqid qilmang.

Barcha fikrlar muhim. Asosiysi, ishonch va qo'llab-quvvatlash muhiti.

6. “Kotiba” yoki “spiker” ni tanlang.

Guruhdan bir kishi munozaradan keyin umumiy xulosani qisqacha bayon qiladi.

Guruhlarda kichik-munozara: “Siz uchun ishonch nima?”

Ota-onalar juftlarga/guruhlarga bo'linadi. Har bir guruh ishonch haqida 2-3 ta asosiy so'z yoki iboralarni yozadi. Javoblar taqdimoti (doskada/flipchartda/slaydda).

Shundan so'ng, o'qituvchi / tarbiyachi “Boladan maktub” (1-ilova) o'qishni, “Kaftdagi sir” o'yinini o'ynashni (2-ilova) va “Ishonch ko'prigi” (3-ilova) qurishni taklif qiladi.

Xulosa qilish

Muhokama yakunida o'qituvchi / tarbiyachi / psixolog olingan javoblar asosida natijalarni umumlashtiradi. O'qituvchi / tarbiyachi / psixolog munozarani quyidagi so'zlar bilan yakunlashi mumkin:

— Hurmatli ota-onalar! Siz ko'p mehnat qildingiz, bir-biringiz bilan fikr va tajriba almashdingiz, ba'zilaringiz yangi bilimlarga ega bo'ldingiz, ba'zilaringiz esa “Maktab-o'quvchi-ota-ona” o'zaro hamkorlik jarayonida ishonch juda muhim omil ekanligini yana bir bor guvohi bo'ldingiz. Farzandlarimiz bizning qo'llab-quvvatlashimiz, g'amxo'rlikimiz va mehrimizga muhtoj ekaniga o'zimiz

guvoh bo'ldik. Endi "Ishonch ko'prigi" usuli yordamida guruh aks ettirishga o'tamiz.

Refleksiya. "Ishonch ko'prigi". Yig'ilish ishtirokchilariga vatman qog'ozlari beriladi. Vatman qog'oziga ko'prik chizilgan — bir tomonda "Maktab", boshqa tomonda "Oila". Ota-onalar va bolalar birgalikda "diqqat", "qo'llab-quvvatlash", "ochiqlik", "sabr-toqat", "hamkorlik", "bolaga bo'lgan ishonch" va boshqa so'zlar yozilgan qog'oz parchalari bilan "ko'prik" taxtalarini yopishtiradilar. Yig'ilish oxirida ishtirokchilar rasmga tushadilar.

1-ilova. "Boladan xat"

Bola nomidan qisqa hissiy matnni o'qish (o'qituvchi yoki bola o'qishi mumkin):

"Hurmatli kattalar, ba'zida xatoga yo'l qo'yaman. Menga ishonishingiz va qo'llab-quvvatlashingiz muhim..."

(Video yoki slayd sifatida taqdim etish mumkin).

2-ilova. "Kaftdagi sir" o'yini

Bolalar qog'oz bo'laklariga oldindan maxfiy "sir" yoki tilakni yozadilar (yoki chizadilar). Ota-onalar tasodifiy chizishadi va ovoz chiqarib o'qiydilar (anonim). Muhokama: bola tinglanganda va tushunilganda nimani his qiladi?

3-ilova. Ota-onalar uchun eslatma "Farzandingizga ishonchni qanday mustahkamlash mumkin"

1. Diqqatli tinglovchi bo'ling.

Doimo eshiting. Muammo "arzimas" bo'lib tuyulsa ham, bu bola uchun muhimdir.

2. Bolaning his-tuyg'ularini hurmat qiling.

Tuyg'ularni qadrsizlantirmang: "yig'lama", "hech narsa emas" — bunday iboralar ishonchni yo'q qiladi. Buning o'rniga: "Ko'rib turibman. Sen xafasan. Menga nima bo'layotganini aytib ber" deb ayting.

3. Va'dalaringizni bajaring.

Hatto eng kichiklarini ham. Agar va'da bergan bo'lsangiz, ularni bajaring. Bu ishonchning asosidir.

4. Ochiqlik uchun jazolamang.

Agar bola xatosini tan olgan bo'lsa, bu siz tomonga bosilgan dastlabki qadamdir. Sizning munosabatingiz kelajakda uning sizga ishonchini shakllantiradi.

5. O'z his-tuyg'ularingiz bilan bo'lishing.

“Men ham xavotirdaman”, “Men uchun ham qiyin” ekanligini ayting. Bu sizni yaqinlashtiradi.

6. Birgalikda vaqt o‘tkazing.

Birgalikda sayr qilish, o‘yinlar, o‘qish, suhbatlar ishonchli munosabatlarning asosidir.

7. Halollik uchun rag‘batlantiring.

Haqiqat yoqimsiz bo‘lsa ham, samimiylilikni saqlang.

8. Shartsiz mehr bering.

Bolalar bilishlari kerak: “Meni baholar uchun emas, xatti-harakatlarim uchun emas, balki borligim uchun yaxshi ko‘radilar”.

9. Shaxsiy makonni hurmat qiling.

Hatto mitti o‘quvchi uchun ham uning narsalarini, kundaliklarini, fikrlarini hurmat qilishlari muhimdir.

10. Yaqin bo‘ling.

Nafaqat jismoniy, balki hissiy jihatdan ham. Bola his qilishi kerak: “Onam va dadam har doim men tomonda”.

5-ssenariy. Ota-onalar yig'ilishi — kvest

Yig'ilish turi: kvest yig'ilishi.

Yig'ilish maqsadi: ota-onalarni bola dunyosiga singdirish, ularga bolalarning his-tuyg'ularini, qiyinchiliklarini va ehtiyojlarini yaxshiroq tushunishga yordam berish.

Davomiyligi: 60 daqiqa.

Taklif etilgan mutaxassislar: psixolog, o'qituvchi / sinf rahbari / tarbiyachi.

Kerakli jihozlar: kompyuter va proyektor yoki interaktiv doska, foto-hudud.

Tarqatma materiallar: markerlar (ruchka yoki oddiy qalamlar), A4 varaqlari va vatman qog'ozi, qo'lda yasalgan beyjklar (kichik to'rtburchak qog'ozlar, to'g'nog'ich yoki yopishqoq lenta), qur'a tashlash orqali tanlash mumkin bo'lgan raqamlar qopchasi (1-ilova), o'qish uchun oldindan tayyorlangan matn, yechish uchun muammo yoki diktant (qisqacha) (2-ilova), qo'rquv haqidagi audio parcha yoki rasmlar (3-ilova), "Men harakat qilaman..." iborasi bilan A4 formatidagi varaq (4-ilova).

Qisqacha tavsif

Ota-onalar yig'ilishi kvest o'yini shaklida o'tkaziladi, bu ota-onalarga muhim mavzuni muhokama qilishda faol ishtirok etish va hamkorlik hamda ishonch muhitini yaratish imkonini beradi. Ishtirokchilar jamoalarni tuzadilar va bir nechta bekatlardan o'tadilar, ularning har birida yig'ilish mavzusiga oid vazifalarni bajaradilar (masalan: ishonch, ta'lim, motivatsiya, oila va maktab hamkorligi).

Vazifalarga vaziyatli topshiriqlar, ijodiy mashqlar, rolli o'yin elementlari va muhokamalar kiradi. Har bir bekat ota-onalarga ta'limga va farzandi bilan kundalik munosabatlarga yangicha nuqtayi nazardan qarashga, tajriba almashishga va o'qituvchilar bilan hamkorlikni kuchaytirishga yordam beradi.

Kvest formati yig'ilishni jonli, hissiy va esda qolarli qiladi. Buning natijasida ota-onalar nafaqat foydali ma'lumotlar olish, balki ta'lim-tarbiyaning umumiy ishiga daxldorligini his etib, maktabning faol hamkoriga aylanishadi.

Muhokama uchun mavzular. Ishonch - oila va maktabdagi munosabatlarning asosi (Ota-onalar ishonch, halollik, qo'llab-quvvatlash bilan bog'liq vaziyatlarni hal qilishlari kerak bo'lgan bekatlardan o'tadilar. Vazifalar: "axloqiy masala"ni hal qilish va nizoli vaziyatdan chiqish yo'lini o'ylab topish sahna ko'rinishini ko'rsatish). Farzandingizni qanday tushunish mumkin? (Bekatlari: "Hissiyotlar", "Bola qanday gapiradi", "So'zsiz tushunish", "Nizolarni hal qilish"). Farzandim va maktab: muvaffaqiyat sari yo'l (Vazifalar: motivatsiyaning "kaliti"ni topish, "muvaffaqiyatli o'quvchi portfeli"ni to'plash,

o'rganishga nima xalaqit qilayotganini aniqlash). O'qituvchi bilan jamoada: qanday qilib nazoratchi emas, balki yordamchi bo'lish mumkin (Bekatlari: "Ota-onaning roli", "O'qituvchiga qanday qilib to'g'ri savol berish kerak", "Bolaga yordam xati"). O'ziga ishongan bolani qanday tarbiyalash mumkin (Vazifalari: "foydali" va "zararli" maqtovlarni farqlash, qo'llab-quvvatlash labirintidan o'tish, "rag'batlantiruvchi nutq" tuzish). Oilaviy qadriyatlar: biz bolaga har kuni nimani o'rgatamiz (Bekatlari: tanlov vaziyatlari, oilaviy misollarni muhokama qilish, ijodiy topshiriq – "oilaviy qadriyatlar daraxti"). Bolalar va gadjetlar: dushmanmi yoki yordamchi? (Bekatlari: afsonalar va faktlar, "raqamli yechim", texnikadan foydalanish bo'yicha oilaviy qoidalar).

Maxsus holat. Kvest formatida muvaffaqiyatli ota-onalar yig'ilishining muhim sharti — ishtirokchilarni faol o'zaro ta'sirga va norasmiy muhitga oldindan tayyorlash. Ota-onalar yig'ilish noan'anaviy formatda o'tkazilishini oldindan xabardor qilishlari kerak, bu yerda ular jamoalarda ishtirok etishlari, topshiriqlarni bajarishlari, vaziyatlarni muhokama qilishlari va ijodiy fikrlashlari kerak. Bu ota-onalarni ochiqlik, hamkorlik va interfaol faoliyat uchun oldindan tayyorlash, yuzaga kelishi mumkin bo'lgan keskinlikni bartaraf etish va voqeaga ijobiy munosabatni shakllantirish imkonini beradi. Bundan tashqari, har bir ota-ona yoshi, kasbi yoki bunday tadbirlarda ishtirok etish tajribasidan qat'i nazar, o'zini qulay his qiladigan do'stona muhit haqida o'ylash kerak.

Shuningdek, alohida shart — bu jamoadagi rollarni to'g'ri taqsimlash va tenglikka rioya qilish — har bir ishtirokchi o'zini namoyon etish, umumiy ishga hissa qo'shish va ijobiy hissiy tajriba olish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Yig'ilish jarayoni. O'qituvchi / tarbiyachi / psixolog ota-onalar bilan salomlashadi. Yig'ilishning tanlangan mavzusiga qarab, mavzuning dolzarbligi haqida qisqacha og'zaki ma'ruza qiladi, yig'ilish mavzusi bilan bog'liq muammo va vaziyatlarning oldini olish muhimligini ta'kidlaydi. Masalan, tanlangan mavzu "Men yoningdaman: tushunaman, his qilaman, qo'llab-quvvatlayman".

O'qituvchi / tarbiyachi / psixolog:

— Sizni noan'anaviy ota-onalar yig'ilishida kutib olishdan xursandman. Bugun men sizni kichik, ammo juda muhim sayohatga — bolangizni yaxshiroq tushunishga taklif qilaman. Yig'ilishimizni "Men yoningdaman: tushunaman, his qilaman, qo'llab-quvvatlayman" deb nomladik, chunki bu uchta so'z siz va farzandlaringiz o'rtasidagi ishonchli va iliq munosabatlarning asosiga aylanadi.

Biz sizni nafaqat ma'lumotni tinglashni, balki o'zingizni bolaning o'rnida his qilishni: maktab o'quvchisi bo'lishni, bolalarning his-tuyg'ulari, tajribalari va quvonchlari dunyosiga qarashni taklif qilamiz. Siz o'g'lingiz yoki qizingiz har

kuni duch keladigan vazifalar, vaziyatlar va savollarga duch keladigan bir nechta bekatlardan o'tishingiz kerak bo'ladi.

Bu kvest o'yin uchun o'yin emas. Bu bolalikka boshqacha qarash, farzandlarimizni qanchalik tez-tez eshitishimiz, ularning tashvishlariga qanday munosabatda bo'lishimiz va bizning qo'llab-quvvatlashimiz ular uchun nimani anglatishini o'ylashning bir usuli.

Eng muhimi, bu jarayon o'rtamizdagi masofani qisqartirib, bizni bolamiz uchun qo'rquv manbai emas, ishonch timsoli bo'lishimizga ko'maklashadi. Sizga samimiylik, ochiqlik va iliq muloqot tilayman!

Bugun har biringiz o'z javobingizni toping: "Men bolamning yonida qanday bo'lishim mumkin?"

Ota-onalar qur'a tashlash yo'li bilan jamoalarga bo'linadi va bir nechta bekatlardan (kvest xonalari) o'tadi, ularning har biri bola hayotining bir tomonini ochib beradi: his-tuyg'ular, o'qish, muloqot, qo'rquv va orzular (1-ilova).

Bekatlarga misol:

1. "Maktab partasi" bekati (2-ilova)

Ota-onalarga bir muddat topshiriq beriladi: masalani yechish, diktant yozish, bolalar kabi matnni o'qish.

► **Xulosa:** bola o'quv muhitida qanday his-tuyg'ularni boshdan kechiradi.

2. "Bola hissiyotlari" bekati (3-ilova)

Rasmlarni ko'rsatish yoki qisqa audio qismlarni tinglash (masalan, bolalarning qo'rquv haqidagi hikoyalari bilan).

► **Munozara:** ota-ona tashvish, tushunmovchilik va yolg'izlikni yengishga qanday yordam berishi mumkin.

3. "Ota-onasiz bir kun" bekati

Maktab o'quvchisining ota-onasi uning ishlari bilan qiziqmaydigan kun modellashtiriladi.

► **Mulohaza:** kattalarning e'tibori qanchalik muhim.

4. Finish (4-ilova)

Ota-onalar qog'ozlarga farzandiga yaqinroq bo'lish uchun o'zlariga "eslatma" yozadilar: "Men harakat qilaman..."

Xulosa qilish

Bugungi yig'ilishimiz noodatiy bo'ldi – biz shunchaki gaplashmadik, birga harakat qildik, tajriba o'tkazdik, o'yladik va javob izladik. Siz o'quvchi rolda bo'ldingiz, bolaning ta'lim va hissiy muhitda nimani his qilishini tushunishga harakat qildingiz, ota-onalarning e'tibori va qo'llab-quvvatlashi muhimligi

haqida o'yladingiz. Siz shu yo'ldan borishga muvaffaq bo'ldingiz — tushunishdan his-tuyg'ularga, his-tuyg'ulardan harakatlargacha. Umid qilamanki, har biringiz yaqin bo'lish — bu shunchaki jismonan birga bo'lish emas, balki ko'proq tinglash, qo'llab-quvvatlash, ishonish va tayanch bo'lish ekanligiga amin bo'ldingiz.

Refleksiya. “Qo'llab-quvvatlash varaqasi”. Endi men sizdan qog'ozga “Men harakat qilaman...” jumlasini yozgan oxirgi bekatga qaytishingizni so'rayman.

Agar xohlasangiz, quyidagilarni bajarishingiz mumkin:

- Guruhga ovoz chiqarib o'qing;
- Yoki uni shaxsiy eslatma sifatida saqlang;
- Yoki bu qog'ozni bolangizga bering — ishonchingiz va muhabbatingiz belgisi sifatida.

(Agar format imkon bersa, ota-onalardan “Mening va'dam” doskasiga/plakatiga qog'oz varaqlarini yopishtirishlarini so'rash mumkin).

Kvest yakunida har bir ota-onaga “ishonch pasporti” beriladi, ota-ona maktab va bola o'rtasidagi hamkorlik ramzi.



Bo'lajak birinchi sinf o'quvchilarining ota-onalari uchun "Tez orada maktabga" kvestining qo'shimcha namunasi:

1. Tayyorgarlik:

Ota-onalarni jamoalarga ajratish;

Topshiriqli bir nechta bekatlarni aniqlash;

Har bir bekat uchun materiallar va rekvizitlarni tayyorlash;

Kvest marshrutini ishlab chiqish.

2. Bekatlar:

1-bekat: "Salomatlik": Topshiriq: salomatlik haqidagi topishmoqlarni toping, taklif etilgan buyumlardan "dori qutisi"ni yig'ing, kun tartibi haqidagi savollarga javob bering.

2-bekat: "Savodxonlik": Topshiriq: harflar bilan boshqotirma tuzish, berilgan harflardan so'zlar tuzish, rebuslarni yechish.

3-bekat: "Matematika": Topshiriq: oddiy matematik masalalarni yechish, raqamlarni predmetlar soni bilan bog'lash.

4-bekat: "Ijodkorlik": Topshiriq: "Kelajak maktabi" mavzusida rasm chizish, plastilindan o'quv qurollarini yasash.

5-bekat: "Psixologiya": Topshiriq: bolaning maktabga moslashishiga qanday yordam berishni jamoada muhokama qilish, tajriba almashish.

3. Kvestdan o'tish:

Har bir jamoa marshrut varaqasini oladi;

Jamoalar navbatma-navbat bekatlarga borib, topshiriqlarni bajaradilar;

Topshiriqlarni bajarganligi uchun jamoalarga ball beriladi;

Kvest yakunida natijalar sarhisob qilinadi va g'oliblar taqdirlanadi.

4. Muhokama:

Kvestdan o'tgandan so'ng, ota-onalar bilan quyidagilarni muhokama qilish mumkin:

Topshiriqlarni bajarishda qanday qiyinchiliklarga duch kelishdi?

Ular maktab va maktabga tayyorgarlik haqida nimalarni bilib olishdi?

Ular farzandlarining maktabga moslashishiga qanday yordam berishadi?

Kelajakda kvestni qanday yaxshilash mumkin?

6-ssenariy. Art terapiya yordamida trening

Yig'ilish turi: trening va art-terapiya elementlari qo'llaniladigan interaktiv yig'ilish.

Yig'ilishdan maqsad: ishonchning dolzarb masalalarini muhokama qilish, muloqot va o'z fikrini bildirish uchun sharoit yaratish, ishonch, tushunish va hamkorlik orqali ota-onalar, o'qituvchi va bolalar o'rtasidagi sheriklikni mustahkamlash.

Davomiyligi: 60 daqiqa.

Taklif etilgan mutaxassislar: psixolog, tarbiyachi / sinf rahbari / tasviriy san'at o'qituvchisi.

Kerakli jihozlar: kompyuter va proyektor yoki interaktiv doska.

Tarqatma materiallar: markerlar (ruchka yoki qalam), A4 varaqlari va vatman qog'ozi, qo'lda yasalgan beyjiklar (kichik to'rtburchak qog'ozlar, yopishqoq lenta).

Qisqacha tavsif

O'yin texnologiyalari va ijodkorlik elementlari bo'lgan trening shaklidagi yig'ilishlarni o'tkazishda guruh va juftliklarda ishlashni qo'llash maqsadga muvofiq bo'lib, bu xonada mebellarni qulay joylashtirishni talab qiladi. Bunday yig'ilish shakllari har bir ota-onaga jarayonda ishtirok etish imkonini beradi: hech kim chetda qolmaydi, hamma faol ishtirok etadi, shaxsiy kuzatishlari, hayotiy tajribalari bilan o'rtoqlashadi, foydali maslahatlar beradi.

O'yin texnologiyalari va ijodkorlik elementlari bo'lgan trening shaklidagi yig'ilishlarni — psixologlar, o'qituvchilar, logopedlar va boshqa mutaxassislar ishtirokida o'tkazish mumkin. Yig'ilishda bolalar ham qatnashadilar. Belgilangan maqsadlarga erishish uchun xilma-xil usullardan foydalanish muhimdir: kichik-guruhlarda ishlash, munozaralar, rolli va ishbilarmonlik o'yinlari, taqlid mashqlari va boshqa faol shakllar.

Bunday yig'ilishlar ota-onalarning tarbiya va ta'lim masalalari bo'yicha dunyoqarashini kengaytirishga yordam beradi, shuningdek, oila, o'qituvchilar va mutaxassislar o'rtasidagi konstruktiv hamkorlik uchun qulay shart-sharoitlarni yaratadi.

Muhokama uchun mavzular

- **Stress va tashvish:**

Stress va xavotirni kamaytirish, dam olish va o'z-o'zini boshqarish ko'nikmalarini rivojlantirish uchun art terapiya usullaridan foydalangan holda treninglar.

- **Depressiya va tushkunlik:**

O'ziga bo'lgan ishonchni oshirish va ijobiy fikrlashni rivojlantirishga qaratilgan ijodiy o'zini namoyon qilish orqali depressiv holatlar bilan ishlash.

- **Shikastlanish va yo'qotish bilan ishlash:**

Art-terapiya travmatik hodisalar va yo'qotishlarni boshdan kechirish, shifo va hissiy tiklanishga yordam beradi.

- **Hissiy intellektni rivojlantirish:**

Turli xil san'at turlari orqali his-tuyg'ularni anglash, tushunish va ifodalashga qaratilgan treninglar.

- **G'azab va tajovuz bilan ishlash:**

Art-terapiya usullari g'azab va tajovuzni boshqarishda, o'z-o'zini nazorat qilish qobiliyatlarini rivojlantirishda va salbiy his-tuyg'ularni ifodalashning muqobil usullarida yordam beradi.

- **Qo'rquv va fobiyalarni yengish:**

Art-terapiya usullari turli qo'rquv va fobiyalar bilan ishlashda qo'llanilishi mumkin, bu esa ishtirokchilarga xavfsiz va ijodiy muhitda ularni yengishga yordam beradi.

Shaxsiyat va munosabatlarni rivojlantirish:

- **O'z-o'zini bilish va o'z taqdirini o'zi belgilash:**

O'z shaxsiyati, qadriyatlari, maqsadlari va hayot yo'lini o'rganish uchun art terapiyadan foydalanadigan treninglar.

- **Ijodkorlikni rivojlantirish:**

Ijodkorlik va o'zini namoyon qilish qobiliyatini ochish uchun san'at va art terapiyaning turli shakllarini o'rganish.

- **Muloqot va o'zaro ta'sir ko'nikmalarini yaxshilash:**

Art-terapiya muloqot qobiliyatlarini rivojlantirishga, o'ziga ishonchni oshirishga va boshqalar bilan munosabatlarni yaxshilashga yordam beradi.

- **Oilaviy munosabatlar bilan ishlash:**

Art-terapiya oilaviy munosabatlarni yaxshilash, nizolarni hal qilish va oila a'zolari o'rtasidagi aloqalarni mustahkamlash uchun ishlatilishi mumkin.

- **O'z-o'zini hurmat qilish va o'ziga ishonch bilan ishlash:**

Ijodiy usullar o'z-o'zini hurmat qilish, o'ziga ishonchni oshirish va o'zini borligicha qabul qilishga yordam beradi.

- **Stressga chidamliligini oshirish:**

Art-terapiya stressli vaziyatlarni yengish va stressga chidamliligini oshirish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi.

Yig'ilish jarayoni. O'qituvchi / tarbiyachi / psixolog ota-onalar bilan salomlashadi. Yig'ilishning tanlangan mavzusiga qarab, mavzuning dolzarbligi haqida qisqacha og'zaki ma'ruza qiladi, yig'ilish mavzusi bilan bog'liq muammo va vaziyatlarning oldini olish muhimligini ta'kidlaydi. Masalan, tanlangan mavzu Ishonch — oila va maktabdagi munosabatlarning asosi.

O'qituvchi / tarbiyachi / psixolog:

— Bugun biz nafaqat maktab masalalarini muhokama qilish uchun yig'ilganmiz. Art-terapiya psixologik muammolarni hal qilish uchun ijodiy faoliyatdan foydalanishga asoslangan turli usullarni o'z ichiga olishi haqida ham gaplashamiz. Asosiy yo'nalishlarga art-terapiya (rasm chizish), musiqa terapiyasi, raqs terapiyasi, qum terapiyasi, qo'g'irchoq terapiyasi, drama terapiyasi, biblioterapiya va fototerapiya kiradi.

Art terapiya usullari

• **Art terapiya:**

Chizma, rasm, grafika bilan ishlash. Faol (o'z rasmingizni yaratish) yoki passiv (tayyor tasvirlarni tahlil qilish) bo'lishi mumkin.

• **Musiqa terapiyasi:**

Musiqadan dam olish, his-tuyg'ularni ifodalash, ijodkorlikni rivojlantirish uchun foydalanish. Tinglash, musiqa yaratish, qo'shiq aytishni o'z ichiga olishi mumkin.

• **Raqs va harakat terapiyasi:**

Tana harakatlari orqali his-tuyg'ularni ifodalash, raqsga tushish. Sizning his-tuyg'ularingizni tushunishga va qabul qilishga yordam beradi.

• **Qum terapiyasi:**

Chuqur tajribalar bilan ishlash imkonini beruvchi qum ustida tasvirlar va hikoyalar yaratish.

• **Qo'g'irchoq terapiyasi:**

O'zini ifoda etish, turli vaziyatlarni o'ynash, his-tuyg'ular bilan ishlash uchun qo'g'irchoqlardan foydalanish.

• **Drama terapiyasi:**

Sahnada muammoli vaziyatlarni aks ettirish, bu esa ularni xavfsiz muhitda ishlash imkonini beradi.

• **Biblioterapiya:**

O'zini va atrofidagi dunyoni tushunishga yordam beradigan adabiy asarlar, ertaklar bilan ishlash, muammolarning yangi yechimlarini topishga yordam beradi.

• **Fototerapiya:**

O'z-o'zini ifoda etish, shaxsiyatini o'rganish, jarohatlar bilan ishlash uchun fotosuratlardan foydalanish.

- **Kollaj:**

Turli materiallardan kollajlar yaratish, bu his-tuyg'ularni va fikrlarni ifoda etish imkonini beradi.

- **Loy terapiyasi:**

Stressni bartaraf etish, his-tuyg'ularni ifodalash, teginish hissiyotlarini rivojlantirish uchun loy bilan ishlash.

- **Ertak terapiyasi:**

Hayotiy vaziyatlarni tahlil qilish, resurslarni topish va muammolarni hal qilish uchun ertaklardan foydalanish.

- **Kino terapiyasi:**

O'zining hayotiy vaziyatlarini tushunish va o'zini tutishning yangi usullarini topish uchun filmlarni tahlil qilish.

- **Rang terapiyasi:**

Tuyg'ularni ifodalash, stressni yengillashtirish, kayfiyatni yaxshilash uchun rangdan foydalanish.

Keyin o'qituvchi / tarbiyachi / psixolog / tasviriy san'at o'qituvchisi ota-onalar bilan o'zaro munosabatlarning keyingi bosqichini o'tkazish qoidalarini e'lon qiladi.

Art terapiya paytida ishlash qoidalari:

- Chiroyli asarlar yaratishga intilish shart emas, jarayonning o'zi muhim;
- Turli materiallar va texnikalar bilan tajriba o'tkazishdan qo'rqmaslik kerak;
- O'z his-tuyg'ularingizga ishonishingiz kerak;
- Ijod jarayonida va undan keyin o'z hissiyotlariga e'tibor berish muhimdir.

"Tuyg'ular" mavzusida art terapiya uchun topshiriq. O'qituvchi / tarbiyachi / psixolog / tasviriy san'at o'qituvchisi quyidagi topshiriqlarni beradi.

"Doodle" (chizgilar) texnikasi birinchi marta ingliz pediatri va bolalar psixoanalisti Donald Vinnikot tomonidan ishlab chiqilgan va tasvirlangan. Texnikaning ko'plab variantlari mavjud — diagnostika uchun ham, mijozlarni davolash uchun ham. Hozirgi vaqtda ushbu uslub nafaqat bolalar bilan, balki kattalar bilan ishlashda ham qo'llaniladi.

Texnikani bajarish uchun sizga uch varaq qog'oz va ruchka, yaxshisi, o'zingiz xohlagan rangli qalamlar kerak bo'ladi.

Texnikani yetakchi bo'lmagan qo'l bilan bajargan ma'qul (agar o'ng qo'l bo'lsangiz chap qo'l bilan, agar chapaqay bo'lsangiz o'ng qo'l bilan).

1-qadam

Birinchi qog'ozga tez-tez qoralamalar chizing. 5 soniya davomida qalam bilan qog'oz ustida nima hosil bo'lishi haqida o'ylamasdan, erkin va tez harakat qiling.

Varaqni chetga surib qo'ying.

Xuddi shu ishni boshqa ikki qog'ozda ham bajaring.

Agar siz rangli qalamlarni tanlagan bo'lsangiz, har bir qoralamani oldingi rangdan farqli qilishga harakat qiling.

2-qadam

Birinchi yozuvga qayting va diqqat bilan qarang.

Olingan rasmda qandaydir tasvirni topishga harakat qiling. Bu har qanday narsa bo'lishi mumkin — buyum, hayvon, o'simlik, odamning tasviri ...

Tasvir topilishi bilan uni yanada yorqinroq chizing, uni tanib olish uchun rang berishingiz mumkin.

Qolgan ikkita chizma bilan ham xuddi shunday qiling.

3-qadam

Birinchi rasmga qayting. Olingan rasmga ta'rif bering. Masalan: to'p, mushukcha, qayiq, odam ...

Shuningdek, ushbu rasmga 2-3 ta assotsiatsiyani toping. Chizmangizdan olgan narsa, hayvon, o'simlik, odam va hokazolarni nima bilan bog'laysiz?

Assotsiatsiyalarni ham yozing.

Qolgan ikkita chizma bilan ham xuddi shunday qiling.

4-qadam

Shunday qilib, sizda 9-12 ta so'z hosil bo'ldi.

Xulosa qilish

Muhokama yakunida o'qituvchi / tarbiyachi / psixolog olingan javoblar asosida natijalarni umumlashtiradi. O'qituvchi / tarbiyachi / psixolog suhbatni quyidagi so'zlar bilan yakunlashi mumkin:

— Hurmatli ota-onalar! Vazifalarni bajarayotganda nimani his qildingiz?

Shundan so'ng, xohlovchilar o'z taassurotlari bilan o'rtoqlashadilar.

— Faol ishlaganingizdan, bir-biringiz bilan fikr va tajriba almashishingizdan, ba'zilaringiz yangi bilimlarga ega bo'lganingizdan, ba'zilaringiz esa art-terapiya yordamida ichki xotirjamlikni tiklash, muammolarni hal qilish va stressga chidamlilikni oshirishning yaxshi usuli borligini yana bir bor o'zingiz ko'rganingizdan xursandman.

Kattalar uchun art-terapiyaning afzalliklari:

- Stress va xavotirning kamayishi;
- O'z-o'zini hurmat qilish va o'ziga ishonchni oshirish;

- Emotsional holat va kayfiyat yaxshilanishi;
- Ijodkorlik va ijodiy fikrlashni rivojlantirish;
- Muloqot va o'zini ifoda etish ko'nikmalarini takomillashtirish;
- Psixologik travma va inqirozli vaziyatlarni bartaraf etish.

Refleksiya. “Men buni uddaladim/bajardim!”. “Imkonsiz ishni bajarish” shiori ostida hikoya yozing, unda siz qila olmayman deb o'ylagan ishni qildingiz. Biz hammamiz hayotda ba'zan qo'rqadigan yoki ishonchimiz komil bo'lmagan narsani qilishimiz kerak bo'lgan vaziyatlarga duch kelamiz. Ushbu mashqdan hayotingizdagi shunday voqealardan birini yana bir bor eslash va unga hurmat bilan munosabatda bo'lish usuli sifatida foydalaning.

Ota-onalar yig'ilishi tugagach, ishtirokchilar foto-hududga boradilar.